

ÅRSREDOVISNING **2010**

**Alingsås och Vårgårda
Räddningstjänstförbund**

INNEHÅLL

Ordföranden har ordet - Inledning av Daniel Filipsson	3
Året som gått - Sammanfattning av Per Andersson, Förbundsdirektör	4
Samhällsskydd - Olycksförebyggande arbete, tillsyn och utbildning	6
Beredskap och räddningstjänst - Arbete och insatser 2010	9
När olyckan är framme - Tre berättelser ur verkligheten	14
Verksamheten - Vårt uppdrag och inriktning	18
Personalredovisning - Anställda i Räddningstjänsten	21
Ekonomi - 2010 års siffror	22
Finansiell analys - Principer för redovisning	29

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Tiden går fort och ett år har redan passerat. Det är nu dags att summera år 2010 och jag vill först och främst rikta ett stort tack till alla medarbetare och förtroendevalda för det gångna året och för de insatser som gjorts för medborgarna i våra medlemskommuner.

En väl fungerande och tillgänglig räddningstjänst utgör ett grundfundament i samhället. Under året har insatser gjorts som inte bara ökat tryggheten för våra kommuninvånare utan som direkt räddat liv. Som företrädare för direktionen är jag stolt över den professionalism, yrkeskunskap och medmänsklighet som förbundets medarbetare dagligen utövar. Dessutom många gånger i oerhört svåra och påfrestande situationer. I ett led att ytterligare öka tryggheten för kommuninvånarna har möjligheten att utföra insats i väntan på ambulans (IVPA) införts under det gångna året.

Med allt högre krav på räddningstjänstens insatser utgör kommunalt samarbete en garant för framtida effektivitet och kvalitet. Samverkan innefattar även kommunala förvaltningar och bolag och här har ett intensivt arbete gett goda resultat. Samarbetet mellan våra två kommuner har även öppnat upp diskussioner om att utöka formerna för våra gemensamma insatser där kommunernas säkerhetsamordning aktualiserats som ett angeläget område.

All offentlig verksamhet står inför betydande ekonomiska utmaningar i framtiden och behovet av politiska prioriteringar är uppenbart nödvändiga. Det negativa

egna kapitalet från föregående år kan nu återställas med hjälp av 2010 års relativt stora positiva budgetavvikelse. Ekonomisk stabilitet är dock en förutsättning för att kunna bedriva en utvecklingsorienterad verksamhet och här behöver förbundets förmåga att skapa långsiktiga prognoser om framtiden stärkas. Arbetet med ekonomisk uppföljning har dock inneburit att de reella kostnaderna för olika delar av räddningstjänsten synliggjorts.

Två år av samverkan har visat att det tar tid att sammanfoga två organisationer till en. Många problem upptäcks längs vägen som ingen kunde ha förutspått. Med de kunskaper som nu finns och med de rutiner som upparbetats har förbundet mycket goda förutsättningar för att kommande år kunna ha en bättre budgetföljsamhet.

Tillsammans med direktion och medarbetare är det min ambition, att genom ökad kvalitet och samverkan, skapa ett än tryggare och säkrare samhälle för oss alla.

Alingsås i februari 2011

*Daniel Filipsson
Förbundsdirektionens ordförande*

ÅRET SOM GÅTT

Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund med ansvar för räddningstjänsten i Alingsås och Vårgårda kommuner. Räddningstjänstförbundet redovisar ett resultat på + 2 127 tkr jämfört med – 647 tkr 2009.

Förbundet har under 2010 fortsatt med att säkerställa grunderna för den politiska och ekonomiska styrningen av verksamheten. Stora delar har handlat om kontroll och redovisning av kostnader, intäkter, avtal och ansvarsförhållanden, inom förbundet, men även i kontakterna med medlemskommuner och andra aktörer.

Vi kan se tillbaka på ett händelserikt år med ett långsiktigt, målinriktat olycksförebyggande arbete, där stora delar av personalen är engagerad på ett mycket positivt sätt. Vi har under året mött ca 5 000 människor i olika sammanhang och arbetar för att den enskilde skall få ökade kunskaper för att kunna förhindra bränder och andra olyckor samt ingripa för att rädda liv och begränsa skador i väntan på räddningstjänst eller ambulans.

Ansvar för tillsyn av explosiva varor, som tidigare legat på polisen, har i september överförs till förbundet och vi har numera tillsynsansvaret i medlemskommunerna för både brandfarliga och explosiva varor. Tillstånd hanteras fortfarande av respektive kommun. Brandskyddskontroller av eldstäder och andra förbränningsanordningar är sedan 1 juli ett uppdrag som båda medlemskommunerna överlåtit på förbundet.

IVPA-verksamheten startade på allvar i maj månad och har blivit en viktig grund i vår basverksamhet. Förbundet har under året genomfört 703 räddningsinsatser varav 18 varit IVPA-larm. IVPA tillämpas för närvarande i Alingsås och Sollebrunn och innebär att räddningstjänstresurser larmas för att göra livräddande och livsuppehållande insatser vid bl.a hjärtstopp, i väntan på ambulans.

Ett stort tack till alla som bidragit till verksamhetens utveckling, politiker i direktionen, tjänstemän på Alingsås kommun där vi köper vissa tjänster samt personalen på våra tre brandstationer i Alingsås, Vårgårda och Sollebrunn. Jag ser fram emot att få fortsätta att utveckla

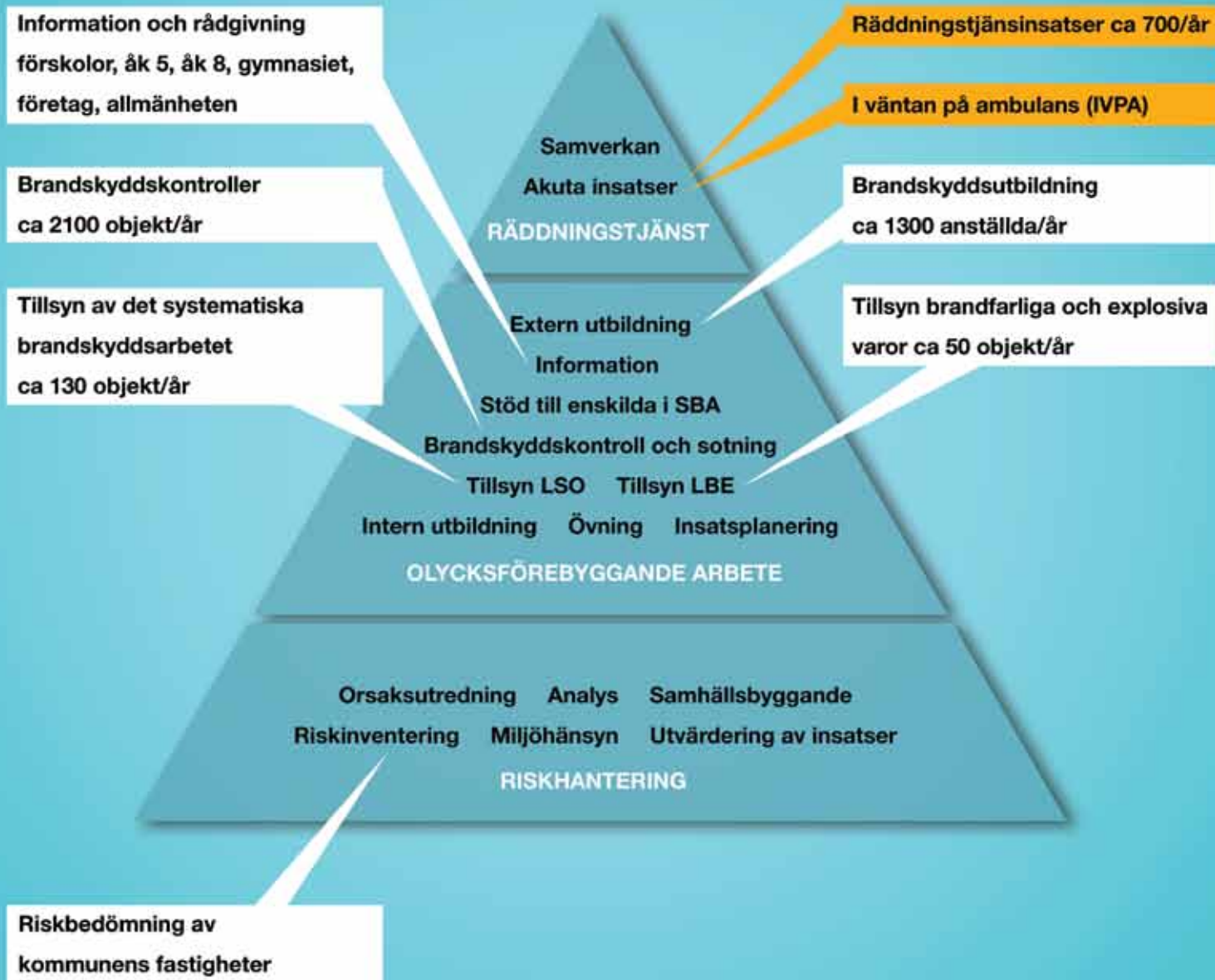
verksamheten tillsammans med er, så att olyckor kan förhindras och när de trots allt inträffar, begränsa mänskligt lidande, materiella skador och skador i vår miljö.

Alingsås i februari 2011

*Per Anderson
Räddningschef / Förbundsdirektör*

VERKSAMHETENS OMFATTNING

SAMHÄLLSSKYDD

OLYCKSFÖREBYGGANDE ARBETE

Verksamheten har varit inriktad på att genom tillsyn, utbildning, information samt brandskyddskontroll av eldstäder ge människor, egendom och miljö ett tillfredsställande skydd mot i första hand bränder men även andra olyckor. Arbetet har också gått ut på att stärka den enskildes förmåga att förebygga eller hantera bränder eller andra olyckor.

Förbundet har dessutom avtal med Alingsås och Vårgårda kommuner avseende brandtekniska uppdrag vid hantering av bygganmälan och utbildning av kommunanställda i brandkunskap.

TILLSYN

Under det gångna året har avdelningen genomfört tillsyner utifrån tillsynsplanen för 2010. Tillsyn av systematiskt brandskyddsarbete har i första hand genomförts på vårdanläggningar, äldreboenden, skolor, samlingslokaler och hotell. Tillsyn har också genomförts på anläggningar med tillstånd för hantering av brandfarliga och explosiva varor.

F.o.m. 1 september 2010 övertog kommunerna, enligt förändring av Lag om brandfarliga och explosiva varor, ansvar för tillståndsgivning och tillsyn av explosiva varor. Tillsynen har delegerats till räddningstjänstförbundet.

Tillsynen har för Alingsås kommun även omfattat brandskyddskontroll av eldstäder vilka genomförts enligt plan.

Myndighetsutövning	Antal 2010	2009
Tillsyn LSO	111	91
Tillsyn LBE	52	37
Brandskyddskontroller	2112	1 428
Ansökan, sota själv	31	50
Remisser / yttrande, totalt	82	101
- brandfarlig vara	15	21
- polistillstånd	20	24
- alkoholtillstånd	17	9
- planärenden	8	22
- byggärenden	22	25

F.o.m. 1 juli 2010 omfattar vår brandskyddskontroll även Vårgårda kommun. Vi har haft svårigheter att hitta person med behörighet att utföra uppgiften så för närvarande bedrivs den på entreprenad men vi har nu hittat brandskyddskontrollant som anställs under januari 2011.

PLAN- OCH BYGGÄRENDEN

Som brandsakkunniga i plan- o byggfrågor har förbundet yttrat sig i ca 100 ärenden i de båda kommunerna. Exempel är detaljplan Östra Ångabo, Svetsaren 1 och flera ombyggnader Alströmergymnasiet, kvarteret Kämpen och nybyggnad Tångahallen Vårgårda.

TILLSTÅNDSÄRENDEN

I byggnadsnämndernas hantering av tillståndsgivning brandfarlig och explosiva varor, har förbundet yttrat sig i ärenden såsom drivmedelsförsäljning bensinstationer, försäljning pyrotekniska varor hos Svea Hus och Hem, gasolhantering i ett flertal skolor.

I socialförvaltningens tillståndsgivning för alkoholservering har vi yttrat oss i ärenden i samband med Lights in Alingsås, cykelfest Vårgårda, Potatisfestivalen, samt ansökan från ett flertal restauranger.

Förbundet har yttrat sig åt polisen i ärende rörande offentliga tillställningar i form av dans- och cirkusföreställningar, cykelfest Vårgårda, Potatisfestivalen m.fl.

UTBILDNING

Förbundet har under året genomfört avtalade brandskyddsutbildningar med kommunerna samt ett flertal andra utbildningar till privatpersoner, ideella föreningar och privata företag. Med hjälp av dagstyrka, insatsledare m.fl. har under året ca. 1300 personer utbildats.

INFORMATION

Förbundet har genomfört flera informationsaktiviteter under året. Information om brandsäkerhet på camping-

platser, brandsäkerhet i trapphus samt den årliga brandvarnar- och "glöm inte släcka ljuset" kampanjen strax före jul. Information i aktuella brandskyddsfrågor läggs även ut på förbundets hemsida www.alivar.se.

SKOLPROJEKT

Målet med projektet är att vi skall nå ut till elever i förskoleklass, åk 5 och 8 samt gymnasiet, med åldersanpassad information/utbildning i brandskyddsfrågor.

Verksamheten har fungerat bra och de flesta skolorna har haft besök av brandpersonal under året men det finns fortfarande en del att göra för att få verksamheten i åk 8 att löpa på bättre.

Alströmergymnasiets elever i årskurs 1 har vid höstterminens start fått sedvanlig brandskyddsinformation och Sundlergymnasiets elever i omvårdnadsprogrammet har fått utbildning i skydd och säkerhet.

BRANDSKYDDSPLAN

Brandskyddsplanen för Alingsås stadskärna vars syfte bland annat är att skydda stadskärnan med sina unika värden från brand, har under året resulterat i att flera fastighetsägare börjat se över brandsäkerheten på sina fastigheter. Exempel på detta är att man samordnat ombyggnadsprojekt på fastigheter som gränsar mot varandra genom förstärkning av brandväggar.

Arbetet med den påbörjade brandvattenledningen, vilken skall öka förutsättningarna att kunna få tillräckligt med släckvatten vid en större brand i Alingsås stadskärna, pågår men är inte slutfört ännu.

Externutbildningar/ information	Antal 2010	2009
Utbildade totalt	1321	802
Utbildningstillfällen	53	56
Brandskydd – kommuner	766	457
Brandskydd – övriga	145	178
Heta arbeten	190	96
Hjärt- lunggräddning	43	41
LABC	0	30
Sota själv	47	48
Hem & Fritid	77	0
Brandskyddsinformation, skolor	1217	1 060
Brandskyddsinformation, övriga	2066	1 306

TROLLHÄTTAN

ESSUNGA

VARA

BRANDSTATIONER I FÖRBUNDET

DET

HEF

E

SOLLEBRUNN

VÅRGÅRDA

ALINGSÅS

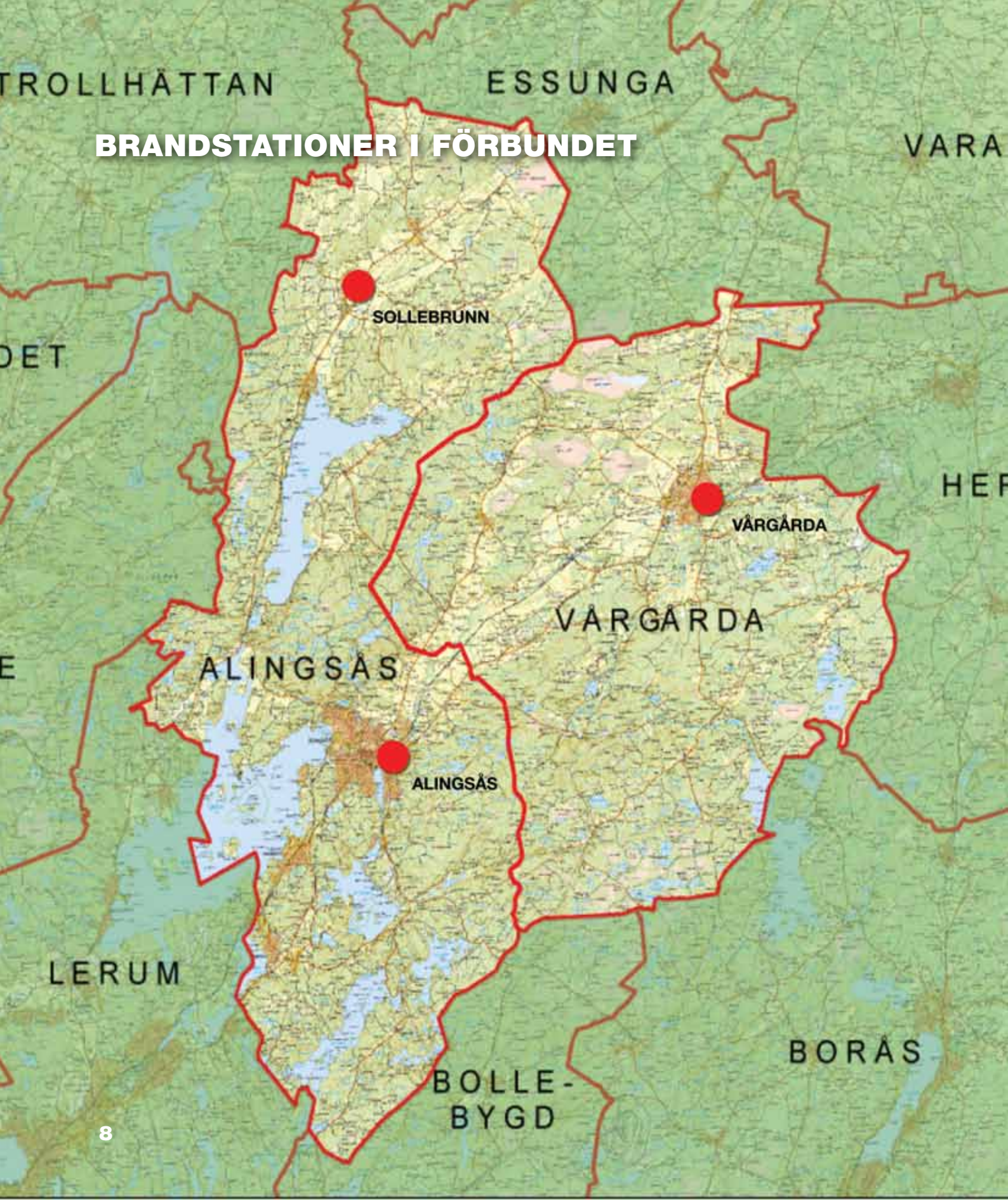
VÅRGÅRDA

ALINGSÅS

LERUM

BORÅS

BOLLE-
BYGD

BEREDSKAP OCH RÄDDNINGSTJÄNST

2010 har inneburit att arbetet med förbundsgemensamma insatsrutiner har landat bra och att de räddningsinsatser som utförts under året har kunnat ske på ett kvalitativt bra sätt. Ett stort teknikskifte som inneburit att analog utlarmningsteknik bytts ut till förmån för digital teknik har krävt stora arbetsinsatser av personalen. Mycket tid har lagts på utbildning och övning kopplat till nya rutiner och utrustning för utlarmning och larmhantering. Efter ett omfattande arbete med att få ordning på alla detaljer för effektiv larmhantering kan vi konstatera att den nya tekniken effektiviserat räddningsinsatserna. Tid mellan inkommet larm till SOS och utlarmning av styrkorna på respektive station har förkortats betydligt. De nya arbetuppgifter som IVPA uppdragen inneburit har upplevts som angelägna och viktiga av personalen.

ÖVNINGAR/UTBILDNING

Exempel på områden som övats speciellt är; Keminsatser har som vanligt övats och planerats. Inom detta område kommer att krävas ytterligare övning och samverkansplaner för att förfina rutiner och få fram egna och regionala resurser som är nödvändiga vid komplexa keminsatser.

Halkkörning med tunga fordon har genomförts på Stora Holms övningsbana.

Klippövningar för att få ut skadade vid trafikolyckor har genomförts med samtliga räddningsstyrkor. Dessutom har utrustning för att snabbt kunna dra isär demolerade fordon vid trafikolyckor införskaffats och utbildning av personalen enligt den så kallade Oslo modellen startats.

De obligatoriska rökövningarna, kemövningarna samt fastställda momentövningarna har genomförts enligt utlagda planer och gällande författning. All insatspersonal i förbundet har fått IVPA utbildning.

De mest krävande räddningsinsatserna under 2010 har varit ett antal mycket allvarliga trafikolyckor som krävt stora resurser ute på olycksplats. Räddningspersonalen har på ett föredömligt sätt arbetat effektivt i mycket svåra miljöer. Det har efter de allvarligaste olyckorna krävts att samla den personal som varit ute på olycksplats för avlastande samtal. Den största branden under 2010 var den som drabbade Tångahallen.

IVPA - I Väntan På Ambulans

IVPA är ett komplement till ambulans för att behövande snabbast möjligt skall få hjälp. Räddningstjänstens personal är utbildade för uppdraget och har tystnadsplikt.

RÄDDNINGSSINSATSER

Under året har följande räddningsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor genomförts i förbundet.

Insatser 2010	Alingsås	Vårgårda	Sollebrunn	Totalt AVRF
Brand i byggnad	30	20	9	59
Brand, ej i byggnad	42	18	5	65
Trafikolycka	79	53	22	154
Utsläpp farligt ämne	10	2	0	12
Drunkning, tillbud	3	0	0	3
Nödställd person	8	0	0	8
Aut.larm, ej brand	160	56	14	230
IVPA	12	0	6	18
Övrigt	118	25	11	154
Totalt	462	174	67	703

PROCESSINRIKTAT ARBETE

	SAMHÄLLSSKYDD	BEREDSKAP OCH RÄDDNINGSTJÄNST
FÖRE INSATS	Riskenventering / Riskanalys Plan o bygg / Tillsyn (LSO/LBE) Brandskyddskontroller, rådgivning Info / Utbildning	Insatsplanering / Insatsrutiner Övning / utbildning Olycksförebyggande arbete Verksamhetsutveckling
UNDER INSATS	Räddningschef Normativ / strategisk ledning Stabschef Upstart krisledning	Operativ insatsledning Ledning av enskild enhet Livräddning och skadebegränsning
EFTER INSATS	Kvalitetsuppföljning av larm- och ledningsuppdraget samt verksamheten i stort	Dokumentation Utvärdering av insatsen Utredning av olycksorsak Uppföljning mot drabbade

LARMPROCESSEN

124 utryckningar 2010 gällde bränder. 59 av dessa var brand i byggnad, övriga 65 var andra typer av bränder, som t ex skogsbrand.

NÄR OLYCKAN ÄR FRAMME

PATRIK FICK SE TÅNGAHALLEN GÅ UPP I RÖK

Patrik Eklund ser lyrisk ut när personalen på Räddningstjänsten kommer på tal.

-Jag tycker de är fantastiska, säger han.

Åtta månader tidigare har han fått se evenemangshallen, som han är VD för, bokstavligen gå upp i rök.

-Vi hade egentligen maximal otur, säger han, och syftar på att det faktiskt brann två gånger samma natt, och att brand nummer två blev ödesdiger. Första larmet hade inkommit vid tolvtiden och Räddningstjänsten kunde snabbt släcka. Polisen konstaterade att någon brutit sig in och, vad det verkade, av misstag orsakat branden då man hittade spår av att denne gjort sig en sovplats för natten som han blivit tvungen att överge. Vad som sedan hände är mer osäkert, men vad man vet är att den första branden var fullständigt släckt och att inget glödande fanns kvar i väggar och annan inredning, eftersom en ordentlig genomsökning med värmekamera gjordes innan Räddningstjänst och Polis åkte därifrån. Men man har två tänkbara scenarier. Antingen har elledningar i lokalen blivit skadade på ett

sätt så att dessa senare gett upphov till gnistbildning, eller så kom gärningsmannen tillbaka. Faktum är i alla fall att brand nummer två startade på samma ställe som den första och att det denna gång inte fanns mycket att göra. Larmet gick åter vid halvfyratiden och räddningstjänsten möttes denna gång av en övertänd byggnad och insatsen fick nu koncentreras på att rädda intilliggande hus.

-Men nu slår vi snart upp portarna igen, ler Patrik, och berättar att man redan 19 och 20 mars kommer att arrangera en ungdomsfotbollsturnering med tvåhundra deltagande lag, och att Tångahallen officiellt och med pompa och ståt återinvigs den 28 maj.

-Räddningstjänsten gör så mycket mer än släcker bränder, fortsätter han. De har funnits som stöd och bollplank genom hela den här processen. Vi har kunnat ta hjälp av dem i allt vad gäller såväl byggsamråd, brandskyddsplan och utbildning. Förutom att de har utrett själva branden. Jag tror vi alla här har en större insikt om brandskydd och säkerhet nu.

Brand i Tångahallen

NÄR OLYCKAN ÄR FRAMME

LENA GJORDE RÄTT

I februari 2010 upptäckte Lena Ekblom att det brann i en av lägenheterna på det gruppboende hon arbetade. Första tanken som infann sig var, efter att ha konstaterat att den boende i lägenheten var i säkerhet, att med hjälp av pulversläckare kväva elden, vilket hon snabbt slog ur hågen. Då hon bara några veckor tidigare gått en brandutbildning insåg hon att lägenheten, som visade sig vara helt rökfylld, vore väldigt farlig att gå in i. I stället smällde hon igen dörren för att begränsa syretillförseln och såg till att Räddningstjänsten larmades samtidigt som övriga boende i huset evakuerades.

-Räddningstjänsten var snabbt på plats och kunde ganska omgående få elden under kontroll, säger Lena och fortsätter med att konstatera att den brandhärjade lägenheten visserligen blev totalförstörd men att ingen människa kom till skada och att övriga lägenheter klarade sig. Vilket med all sannolikhet bidrog till det faktum att elden inte tilläts få ytterligare syre.

Lena, som hann exponeras för röken, fick efteråt luftvägsirritationer och uppsökte sjukhus där man gav henne syrgas och behöll henne över natten för observation. Hon blev snabbt helt återställd och konstaterar med entusiasm att brandutbildningen hade varit fantastiskt bra.

-Den borde alla gå, säger hon.

NÄR OLYCKAN ÄR FRAMME

INGEMAR HAMNADE UNDER TRAKTORNS DÄCK

En sensommardag i fjol hade Ingemar Eriksson varit i Asklanda och var på väg mot hemmet i Vårgårda i sin traktor. Från en påfartsväg till 182:an kunde han se en lastbil närma sig, varför han avvaktade för att låta den passera.

-Där är för smalt för att man ska vilja trängas med så stora fordon, säger han.

Han har tydliga minnesbilder av hur den vita transporten passerar, men det är också allt. Därefter kommer han inte ihåg någonting. Vad han och hustrun Ingela däremot i efterhand fått veta är dramatiskt. Av okänd anledning hamnade Ingemar i diket med sin traktor efter det att lastbilen passerat, det har personer i efterföljande fordon kunnat berätta. Det var också dessa personer som larmade och kunde konstatera att Ingemar slungats ut ur kabinen och nu befann sig med överkroppen och huvudet under bakdäcket på sin traktor. De lyckades att med kniv få hål på däckets och på så vis minska trycket en aning i väntan på ambulans. Räddningstjänsten var på plats efter nio minuter och hade precis lyckats lyfta traktorn när också ambulansen anlände. Man konstate-

rade att Ingemar omgående behövde intensivvård och en helikopter tillkallades för transport till Sahlgrenska där man glädjande kunde förvissa sig om att han skulle klara sig. Ingela, som inget fått reda på om olyckan förrän ett par timmar senare, fick efter poliseskort till sjukhuset också veta att hennes man var vid liv. Han vaknade dagen därpå utan att veta var han befann sig, blåslagen och med en krossad axel, men efter omständigheterna stark. Redan en vecka senare kunde han åka hem.

-Stödet vi fått har varit fantastiskt, säger Ingela och påpekar att Räddningstjänsten tagit kontakt med dem flera gånger efter olyckan. Och Ingemar har ju tack och lov klarat sig bra, fortsätter hon.

-Huvudet är det väl inte större fel på än det var innan, säger han och ler, när vi nu knappa fem månader efter olyckan dricker en kopp kaffe och talar om det som hände.

Han visar ett långt ärr som löper från nyckelbenet och ett par decimeter ner på armen.

-Men axeln kan jag få lite ont i ibland när jag tar i för mycket.

VERKSAMHETEN

UPPDRAG OCH STRATEGISK INRIKTNING

Förbundet bedriver verksamhet enligt Handlingsprogram till skydd mot olyckor, på uppdrag av respektive medlemskommun enligt; Lag (2003:778) om skydd mot olyckor, Lag (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor samt stöd till medlemskommunerna enligt Lag (2006:554) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, med tillhörande förordning.

Huvudprocesserna i verksamheten är olycksförebyggande arbete och räddningstjänst. Samhällsskyddsavdelningen ansvarar för det olycksförebyggande arbetet genom myndighetsutövning, remisser i plan- och byggprocessen, utbildning, rådgivning och information. I myndighetsutövningen ingår även brandskyddskontroller av eldstäder och förbränningsanordningar. Syftet med det förebyggande arbetet är att ge människor, egendom och miljö ett tillfredställande skydd mot olyckor genom att stärka den enskildes förmåga att förhindra och begränsa olyckor.

Avdelningen för beredskap och räddningstjänst ansvarar för räddningsinsatsernas genomförande men deltar även aktivt i det förebyggande arbetet. Målet för verksamheten är att insatser skall planeras så att de kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt.

Olycksförebyggande arbete och räddningstjänst

är huvudprocesserna i vårt arbete. Samhällsskyddsavdelningen ansvarar för det olycksförebyggande arbetet och avdelningen för beredskap och räddningstjänst för räddningsinsatsernas genomförande.

Förbundets kvalitetsdeklaration anger vad den enskilde kan förvänta sig av oss och vad vi förväntar oss av den enskilde, före, under och efter en olycka.

DIREKTIONEN

Direktionen har under året sammanträtt vid 6 tillfällen och bl a beslutat om:

- att påbörja arbetet med att komma tillrätta med arbetsmiljön vid Sollebrunns brandstation
- att utföra brandskyddskontroller i Vårgårda kommun
- att ansvara för tillsyn av explosiva varor i medlemskommunerna
- en jämställdhetsplan för förbundet
- att utvärdera det administrativa avtalet med AK
- antagande av Budget 2011-2013 samt investeringsplan för 2011-2014
- en Handlingsplan mot alkohol och droger
- att arbeta på uppdrag åt MSB med regional jämställdhetsutveckling
- utreda frågan om säkerhetssamordnarfunktionens lokalisering

MILJÖARBETE

Det tidigare startade miljöarbetet fortsätter som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Ett miljötank finns med som en given del i verksamheten både på brandstationerna och ute på räddningsinsatser.

ARBETSMILJÖ

De förändringar som skedde kring samverkansavtal 2009 har lett till en bra dialog kring viktiga arbetsmiljöfrågor.

Det arbetssystem för heltidspersonal som tillämpats i några år har återigen visat sig vara nyckeln till stor flexibilitet och att skapa bra förutsättningar för utveckling av såväl organisation som individ. Många av de aktiviteter som ägt rum under 2010 hade varit omöjliga att genomföra utan detta arbetssystem. Trivseln med arbetssystemet är mycket god bland de anställda. Beslut om att utveckla arbetet i skydd mot olyckor genom att förändra

dagpassplaneringen för 2011 antogs under hösten. Denna förändring innebär en större möjlighet att individanpassa arbetsuppgifterna.

SAMVERKAN

Det externa nätet för operativ samverkan är stort och omfattar hela Västra Götalands län. GR-regionens kommuner och förbund samverkar vidare inom områdena utbildning och erfarenhetsåterföring efter olyckor. Samverkan sker även med medlemskommunerna och dess förvaltningar och bolag och är en grundförutsättning för att det olycksförebyggande arbetet skall vara framgångsrikt.

STYRDOKUMENT OCH RUTINER

De viktigaste politiska dokument som styr förbundets verksamhet är, förutom gällande lagstiftning, Handlingsprogram till skydd mot olyckor, Förbundsordningen samt reglementen för direktionen och revisorerna.

OLYCKSUTREDNING

Lagen om skydd mot olyckor säger att kommunerna ska utreda brand- och olycksorsak efter räddningsinsats. Denna uppgift leds i Vårgårda och Alingsås kommuner av förbundets brand- och olycksutredare. Det arbete som utförs med utredning av olycksorsak samt utvärdering av räddningsinsats uppskattas mycket av samverkande parter, den egna organisationen men kanske allra mest av de olycksdrabbade som får ta del av resultatet enligt den för verksamheten antagna kvalitetsdeklarationen. Brand/olycksorsaken är i många fall en viktig del för de drabbade för att kunna gå vidare efter händelsen. Viktigt att poängtera är att räddningstjänstens utredning syftar till att ta fram orsak till olyckan, skuldfrågan är polisens uppgift.

Under året har 1 olycksutredning och 6 brandutredningar genomförts och några har skett i samverkan med Polisen, Vägverket, Volvos haverikommission och Chalmers tekniska högskola.

Bränderna orsakas fortfarande ofta av bristfälliga elinstallationer varför fortsatt informationsarbete bör inriktas på detta område.

INSATSPLANERING

Under året har arbete med förberedelse för räddningsinsatser fortsatt med insatsplanering i hela förbundsområdet, i dagsläget finns det 100 färdiga insatskort som ska underlätta arbetet vid räddningsinsatser. På dessa insatskort finns det samlad viktig information kompletterad med bilder på objektet och detta skapar trygghet och ökad snabbhet vid insats.

TEKNIK

Mycket tid har lagts på tekniskiftet i förbundet och det kan konstateras att de förändringar som gjorts lett till ett betydligt bättre, snabbare, flexiblere och mera driftsäkert system. Kommunikation mellan SOS alarm och andra samverkansaktörer fungerar enklare och snabbare med digital teknik. Det digitala kommunikationssystemet RAKEL används vid räddningsinsatser och utvecklingen går vidare med att inför det i medlemskommunerna för att få ett hållbart krisledningssystem.

Medelåldern för den tillsvidareanställda personalen var för kvinnorna 48 år, för männen 46 år. Medelåldern för tillsvidareanställda brandmän var 40 år och motsvarande siffra för anställda på Rib-avtalet (deltidsbrandmän) var 43 år.

PERSONALREDOVISNING

Antalet anställda var den 1 november 2010, 89 personer fördelat på 46 personer i Alingsås, 20 personer i Sollebrunn samt 23 personer i Vårgårda.

Anställningsform	Antal	Procent
Alingsås		
Tillsvidareanställda (tv)	46	100%
-kvinnor	5	11,1%
-män	41	88,9%
varav utryckningsstyrka	35	100%
-kvinnor	2	5,7%
-män	33	94,3%
Sollebrunn		
Anställda Rib	20	100%
-kvinnor	0	0%
-män	20	100%
Vårgårda		
Anställda tv (1) Rib (22)	23	100%
-kvinnor	0	0%
-män	23	100%
Totalt	89	

Medelåldern för den tillsvidareanställda personalen var för kvinnorna 48 år och för männen 46 år. Medelåldern för tillsvidareanställda brandmän var 40 år och motsvarande siffra för anställda på Rib-avtalet (deltidsbrandmän) var 43 år. Åldersfördelning för samtliga anställda i förbundet enligt nedan tabell.

Åldersgrupp	Kv	M	Tot	% 2010
-29	0	4	4	4,5%
30-39	2	20	22	25%
40-49	0	24	24	27,3
50-59	1	26	27	30,7%
60-	2	10	12	12,5%
Totalt	5	84	89	100%

Den 1 november 2010 arbetade 6,5% av de tillsvidareanställda deltid vilket innebär att antalet heltider motsvarar 93,5%.

Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaron

Samtliga offentliga arbetsgivare är enligt lag skyldiga att i sju nyckeltal redovisa uppgifter om sjukfrånvaro i årsredovisningen. Syftet med redovisning av sjukfrånvaron är att skapa ett material som är jämförbart över sektorsgränser.

Redovisningen omfattar månadsavlönad personal. Uppdragstagare och förtroendevalda ingår inte.

Korttidssjukfrånvaro, sk ofta borta, brukar mätas med 6 eller fler sjukfrånvarotillfällen per kalenderår. Ingen anställd har haft mer än 4 sjukfrånvarotillfällen under varken 2009 eller 2010. Två personer har haft 3 sjukfrånvarotillfällen under det senaste året.

	2009	2010	Diff 10-09
Total sjukfrånvaro	1,7	1,8	0,1
Långtidssjukfrånvaro (>60 dagar)	0,0	13,8	13,8
Total sjukfrånvaro, kön			
Kvinnor	0,7	1,6	0,9
Män	1,8	1,8	0,1
Total sjukfrånvaro, åldersindelad			
0-29 år och yngre	2,5	1,1	-1,4
30-49 år	2,1	1,1	-1,0
50 år eller äldre	1,2	2,64	1,5

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr	Budget	Bokslut	Bokslut
	2010	2010	2009
Verksamhetens intäkter ¹	2 873	3 874	3 217
Verksamhetens kostnader ²	-39 001	-40 812	-39 021
Avskrivning ³	-1 750	-1 916	-1 819
Verksamhetens nettokostnader	-37 878	-38 854	-37 623
Medlemsbidrag ⁴	38 646	41 593	37 677
Finansnetto ⁵	-768	-612	-700
Resultat före extraordinära poster	0	2 127	-647
Extraordinära poster			
Årets resultat	0	2 127	-647
Ingående eget kapital	0	-647	0
Utgående eget kapital	0	1 480	-647

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Budget	Bokslut	Bokslut
	2010	2010	2009
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	14 584	14 962	15 947
-Maskiner och inventarier ⁶	14 584	14 567	15 150
-Långfristiga fordringar ⁷	0	395	797
Omsättningstillgångar	7 371	11 476	7 882
-Kassa och Bank ⁸	7 371	8 876	4 605
-Kortfristiga fordringar ⁹	0	2 595	3 277
Summa tillgångar	21 955	26 433	23 829
Skulder och eget kapital			
Ingående eget kapital	0	-647	0
Årets resultat	0	2 127	-647
Avsättningar, pensioner ¹⁰	3 524	3 874	2 395
Långfristiga skulder ¹¹	14 553	11 866	13 052
Kortfristiga skulder ¹²	3 878	9 213	9 029
Summa skulder och eget kapital	21 955	26 433	23 829

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tkr	Budget 2010	Bokslut 2010	Bokslut 2009
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	0	2 127	-647
Justering för av- och nedskrivning ³	1 696	1 916	1 819
Justering för gjorda avsättningar ¹⁰	1 780	1 480	1 928
Medel fr verksamh före förändr av rörelsekapital	3 476	5 523	3 100
Ökning/ minskning av kortfristiga fordringar ⁸	0	1 870	-3 278
Ökning/ minskning av kortfristiga skulder ¹²	44	184	9 496
Kassaflöde från den löpande verksamheten	3 520	7 577	9 318
Investeringsverksamheten			
Investering i materiella anläggningstillgångar ⁶	-1 151	-1 133	-16 968
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 151	-1 133	-16 968
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna lån ¹¹			15 425
Amortering av skuld ¹¹	-1 187	-1 187	-1 187
Kortfristig del av långfristig skuld ¹²	0	-1 187	-1 187
Ökning långfristiga fordringar ⁷	0		-797
Minskning av långfristiga fordringar	0	402	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 187	-1 972	12 255
Årets kassaflöde av likvida medel	1 182	4 272	4 605
Likvida medel vid årets början ¹¹	0		0
Likvida medel vid årets slut ¹¹	7 371	8 876	4 605

NOT 1 VERKSAMHETENS INTÄKTER

	2010	2009
Från medlemskommunerna för att täcka uppstartskostnader	0	240
Förrättning och granskning	703	786
Förstärkningslarm Ale kommun	0	230
Ersättning falsklarm	574	398
Utbildningar	617	285
Tillsyn	147	110
Sanering	138	90
Förvaring och hantering	310	335
Externa tillfälliga uppdrag	199	0
Övriga intäkter	1 186	743
Summa Intäkter	3 874	3 217

NOT 2 VERKSAMHETENS KOSTNADER

	2010	2009
Uppstartskostnader	0	-240
Personalkostnader	-31 360	-30 010
- Löner och ersättningar	-20 615	-19 619
- Semesterlöneskuldsökning	-190	-25
- Sociala avgifter	-6 530	-6 380
- Pensionskostnader inkl löneskatt	-3 039	-3 155
- Övriga personalrelaterade kostnader	-986	-831
Lokalkostnader	-4 183	-3 933
- Hyra	-3 243	-3 188
- Fastighetservice	-354	-210
- El	-408	-428
- Eldningsolja	-178	-107
Övriga kostnader	-5 269	-4 838
- Köp av administrativa tjänster av Alingsås kommun	-500	-400
- Reparation/underhåll av fordon/maskiner/inventarier	-676	-798
- Arbetskläder/skyddmaterial	-335	-383
- Övrigt förbrukningsmaterial	-291	-619
- Avgifter/skatter	-91	-255
- Kommunikation	-1 014	-1 135
- Övrigt	-2 362	-1 248
Summa kostnader	-40 812	-39 021

NOT 3 AVSKRIVNING

	2010	2009
Avskrivning enligt plan	-1 916	-1 818
Summa Avskrivningar	-1 916	-1 818

NOT 4 MEDLEMSBIDRAG

	2010	2009
Not 4 Medlemsbidrag		
Alingsås kommun	30 793	30 767
Vårgårda kommun	7 853	6 751
Tilläggsbidrag Alingsås kommun	2 623	0
Tilläggsbidrag Vårgårda kommun	324	0
Strukturlönesatsning Alingsås kommun	0	159
Summa medlemsbidrag	41 593	37 677

NOT 5 FINANSNETTO

	2010	2009
Not 5 Finansnetto		
Ränteutgifter	28	25
Räntekostnader	-570	-694
Ränta pensioner	-69	-29
Dröjsmålsränta	-2	-3
Summa finansnetto	-612	-701

NOT 6 MASKINER OCH INVENTARIER

	2010	2009
Ingående Balans	15 150	0
Årets Nyinvesteringar	1 333	1 543
- Fordon	343	509
- Inventarier + IT	69	159
- Maskiner	0	12
- Övriga inventarier	921	863
Övertaget från Alingsås kommun	0	10 856
- Fordon	0	8 555
- Inventarier + IT	0	1 097
- Maskiner	0	626
- Övriga inventarier	0	578
Övertaget från Vårgårda kommun	0	4 569
- Fordon	0	4 229
- Inventarier + IT	0	340
Totala investeringar	16 483	16 968
Avskrivningar	-1 916	-1 819
- Fordon	-1 108	-1 176
- Inventarier + IT	-307	-325
- Maskiner	-112	-114
- Övriga inventarier	-389	-204
Summa maskiner och inventarier	14 567	15 150

NOT 7 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	2010	2009
Momsfordran gentemot skatteverket för moms på övertagna anläggningstillgångar från medlemskommunerna	395	797
Summa långfristiga fordringar	395	797

NOT 8 KASSA OCH BANK

	2010	2009
Koncernkonto	8 876	4 605
Summa Kassa och bank	8 876	4 605

NOT 9 KORTFRISTIGA FORDRINGAR

	2010	2009
Kundfordringar	909	861
Momsfordran kommunmoms	706	1 088
Förutbetalda kostnader	739	1 081
Övriga fordringar	241	247
Summa Kortfristiga fordringar	2 595	3 277

NOT 10 AVSÄTTNINGAR, PENSIONER

	2010	2009
Endast pension upparbetad sedan förbundets bildande redovisas här. Pensionsavsättningar gjorda före förbundets bildande återfinns hos respektive medlemskommun.		
Ingående balans avsättning pensioner	1 928	0
Ingående balans särskild löneskatt	467	0
Avsättningar för pension	1 190	1 928
Avsättning för särskild löneskatt	289	467
Summa Avsättningar, pensioner	3 874	2 395

NOT 11 LÅNGFRISTIGA SKULDER

	2010	2009
Vid förbundets bildande skedde ett övertagande av anläggningstillgångar från medlemskommunerna. Detta övertagande finansierades genom ett reverslån mot respektive kommun. Lånen har en löptid på 13 år vilket var en genomsnittlig avskrivningstid på de övertagna tillgångarna. Räntan är den av Sveriges kommuner och landsting (SKL) rekommenderade internräntan och erläggs tillsammans med amorteringen årsvis. Räntan för 2010 var 4,0 %		
Reverslån Alingsås kommun	10 021	10 021
Reverslån Vårgårda kommun	4 217	4 217
Ingående balans amortering Alingsås kommun	-835	0
Ingående balans amortering Vårgårda kommun	-351	0
Amortering Alingsås kommun	-835	-835
Amortering Vårgårda kommun	-351	-351
Summa Långfristiga skulder	11 866	13 052

NOT 12 KORTFRISTIGA SKULDER

I de kortfristiga skulderna återfinns även den del av reverslånen från medlemskommunerna som skall amorteras under 2010 och därför inte kan ses som en långfristig skuld.

	2010	2009
Reverslån Alingsås kommun	835	835
Reverslån Vårgårda kommun	351	351
Skuld moms	196	0
Upplupen pensionskostnad individuell del	923	0
Upplupen löneskatt på avgiftsbestämd ålderspension	423	134
Leverantörsskulder	1 583	2 573
Upplupna löner	559	0
Upplupna sociala avgifter	183	0
Semesterlöneskuld inkl personalomkostnader	2 724	2 549
Arbetsgivaravgifter och prel. skatt	0	1 042
Övriga kortfristiga skulder	1 436	1 545
Summa Kortfristiga skulder	9 213	9 029

FINANSIELL ANALYS

REDOVISNINGSPRINCIPER

Kommunal redovisningslag styr tillsammans med kommunallagens krav på god redovisningssed förbundets principer för redovisning.

Kundfordringar har upptagits till det belopp varmed de beräknas betalas. Utställda fakturor efter årsskiftet som kan hänföras till redovisningsåret 2010 har fordringsförts och ingår i 2010 års resultat.

Skulder har upptagits till faktiska värden av kända skulder. Leverantörsfakturor som inkommit efter årsskiftet och som avser redovisningsåret 2010 har skuldbokförts och belastar således 2010 års resultat.

Den del av löneredovisningen som skett under januari 2010 och som avser december 2010 har periodiserats att belasta 2010 års resultat. Intjänad och ej uttagen semesterersättning och kompenstationstid redovisas som kortfristig skuld. Förändring mellan 2009 och 2010 upparbetade skuld har redovisats i verksamhetens kostnader. Avstämning av semesterlöneskuld mellan bokfört värde och lönesystem har gjorts och uppkommen differensen belastar årets resultat.

Sociala avgifter har bokförts i form av procentuell personalomkostnadspålägg med 31,42 % i lagstadgad arbetsgivaravgift, 0,31 % avtalsförsäkringar enligt kommunala avtal samt 0,55 % fackliga företrädare. Räddningstjänstförbundet har dessutom en kollektivavtalad pension som är högre än normalt på grund av att brandmän som tjänstgjort i utryckningstjänst i 25 år de senaste 30 åren har rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Detta pensionspålägg uppgår till 12,59 %. Totalt bokförs varje månad sociala avgifter om 45,39 % av bruttolönekostnaden.

Med anläggningstillgång avses objekt som har en ekonomisk livslängd om mer än tre år och som uppgår till ett icke obetydligt värde. Anläggningstillgångar i balansräkningen som övertogs från medlemskommunerna har upptagits till det faktiska värde objekten haft i

respektive medlemskommuns balansräkning i samband med förbundets bildande (värdet på övertagna objekt från Vårgårda kommun har i vissa fall justerats för att få samma avskrivningsperiod som övriga). Därefter har avskrivning påbörjats sett till objektets kvarvarande ekonomiska livslängd. Nya investeringar som gjorts har upptagits till anskaffningsvärde, därefter har planliga avskrivningar beräknats på de olika objektens anskaffningsvärde och avskrivits linjärt under objektets beräknade ekonomiska livslängd. Avskrivning påbörjas månaden efter objektet tas i bruk.

Avskrivningstider:

Fordon 5/10/15/20 år

Inventarier 3/5/10 år

Maskiner 5/10 år

IT-utrustning 3 år

Pensionsavsättningar gjorda före förbundets bildande ligger kvar inom respektive medlemskommun och belastar ej förbundet. De pensioner som upparbetats efter förbundets bildande redovisas som en verksamhetskostnad under intjänandeåret och som en avsättning i balansräkningen. Här ingår även löneskatten. Utbetalningen av den individuella delen av pensionerna sker året efter intjänandet. Den individuella delen redovisas därför inte som en avsättning utan återfinns bland de kortfristiga skulderna.

Upptagna pensionskostnader baseras på prognoser från KPA. Prognoserna har justerats, både uppåt och nedåt under år 2010, vilket beror på att inrapporterade uppgifter korrigerats i takt med att de säkerställts.

ÅRETS RESULTAT OCH EGET KAPITAL

Årets resultat uppgår till +2 127 tkr. Ingående eget kapital är -647 tkr vilket ger ett utgående eget kapital på +1 480 tkr. Årets positiva resultat hänför sig till det extra medlemsbidraget som förbundet erhöll i slutet av verksamhetsåret på totalt 2 947 tkr. Syftet med det extra medlemsbidraget var att klara balanskravet, då de ekonomiska prognoserna visade på ett underskott för innevarande verksamhetsår. Dessutom hade medlemskommunerna intentionen att återställa det negativa egna kapitalet från 2009 inför 2011 verksamhetsår.

Det positiva resultatet har dock flera förklaringar förutom det extra medlemsbidraget, såsom att pensionsskulden hos KPA justerades ner med 837 tkr inkl. löneskatt innan årsskiftet, och intäkterna för brandskyddsutbildning samt externa tillfälliga uppdrag mm. medför att intäkterna totalt genererat 657 tkr mer än föregående år.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Enligt kommunallagen ska alla Sveriges kommuner, landsting och kommunalförbund arbeta enligt god ekonomisk hushållning. Detta gäller för såväl personal, material och lokaler som finansiella tillgångar. Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund har haft som mål att klara balanskravet 2010. Balanskravet innebär att ett negativt resultat ska återställas inom tre år. 2010 års positiva resultat gör att det egna kapitalet återställs. Det målet är uppfyllt. 2010 års positiva resultat medför också att god ekonomisk hushållning uppnås för innevarande år. Utgående eget kapital uppgår till 3,6 % av medlemsbidraget för innevarande år.

BETALNINGSBEREDSKAP

Lång sikt

Den långsiktiga ekonomiska styrkan byggs upp av det egna kapitalet. Årets vinst +2 127 tkr reducerat med ackumulerat negativt eget kapital -647 tkr ger ett utgående eget kapital på +1 480 tkr.

Två nyckeltal som speglar den långsiktiga finansiella styrkan är soliditet och skuldsättningsgrad, vilka kan sägas spegla två sidor av samma mynt. Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital (lånade pengar) brukar benämnas skuldsättningsgrad. För en liten organisation som Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbund påverkas nyckeltalen av bl.a. vilken sida årsskiftet som vissa leverantörsfakturer ska betalas eller när kundfakturer och därmed inbetalning sker.

I årets bokslut blir soliditeten 5,6 %, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Eftersom soliditeten ökar minskar skuldsättningsgraden och blir 94,4 %, vilket är en förbättring i jämförelse med förra årets skuldsättningsgrad på 100 %.

Kort sikt

Kassalikviditet visar på organisationens kortsiktiga betalningsförmåga. En kassalikviditet på 100% eller mer innebär att kortfristiga skulder kan betalas direkt. Detta förutsätter dock att omsättningstillgångarna kan användas direkt. En kassalikviditet på under 100% kan medföra att man blir tvingad att göra sig av med långsiktiga tillgångar som inventarier och annan utrustning, eller så kan man behöva ta ett lån för att betala sina kortfristiga skulder. En tumregel är att kassalikviditeten ska ligga på ungefär 100%.

Förbundet har en kassalikviditet som uppgår till 125 %, vilket innebär att förbundets tillgångar är högre än dess kortfristiga skulder, vilket är en stor förbättring jämfört med föregående års kassalikviditet.

Som grundsäkerhet finns dock Alingsås kommuns koncernkonto, där förbundet är anslutet till, vilket garanterar en god likviditet och har därmed alltid en god betalningsberedskap.

SLUTSATSER

Räddningstjänstförbundet har genom sitt positiva resultat för innevarande år en grund att bygga på inför framtiden. Nästa steg i processen är att fastställa finansiella mål för förbundet så att en god ekonomisk hushållning bedrivs i kommande verksamhetsår också och en ekonomisk stabilitet säkerställs även på lång sikt. Förbundets insatser, såväl förebyggande och operativt, bidrar till minskade skador och mänskligt lidande i båda medlemskommunerna och ur ett större samhällsperspektiv. Värdet av insatserna kan sällan mätas i förbundet utan vinsterna uppstår hos andra organisationer, företag och enskilda. Ett samhällsperspektiv på ekonomisk hushållning måste därför vägas in i analysen av verksamheten.

Alingsås och Vårgårda
Räddningstjänstförbund

KONTAKT

ALINGSÅS OCH VÅRGÅRDA

RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

POSTADRESS: 441 81 ALINGSÅS

BESÖKSADRESS: TOMASGÅRDSVÄGEN 1

TELEFON: 0322-61 60 00 FAX: 0322-198 72

E-POST: RADDNINGSTJANSTEN@ALIVAR.SE

WWW.ALIVAR.SE